

Vorige maand bezochten we met een groep van 26 Vlamingen, 20 Walen en 4 Nederlanders de Franse vakbeurs voor de biosector, Tech&Bio, in Valence. De uitzonderlijke grote delegatie Belgen was heel enthousiast over het bezoek. We werden dan ook met open armen ontvangen, en er waren weer een hele reeks nieuwigheden te ontdekken.

CCBT heeft intussen een traditie opgebouwd om de openlucht vakbeurs in Valence te bezoeken. Tech&Bio is specifiek gericht naar de biologische land- en tuinbouwsector. Je vindt er informatie en innovaties voor alle deelsectoren en voor de volledige keten: beleid, onderzoek, teelttechniek, afzet, ...

Elk jaar stijgt het aantal enthousiastelingen die zich inschrijven voor deze studiereis. De groep bestond voor de helft uit biologische boeren en voor de andere helft uit onderzoekers, adviseurs en beleidsmakers. Dankzij ondersteuning door la Chambre d'agriculture de la Drôme konden we boeren een verlaagd tarief aanbieden voor deze studiereis. Ook Biowallonie is steevast aanwezig met een groep telers en andere geïnteresseerden.

Naast de vele praktijkdemonstraties van machines voor grotere en kleinere schaal worden er ook workshops en lezingen georganiseerd. Elke deelnemer kon uit het ruime aanbod zijn eigen gepersonaliseerd programma uitstippelen. Daarnaast werden er ook enthousiast volop contacten gelegd, zowel met standhouders, demonstrateurs en onderzoekers, als met Vlaamse en Waalse collega's. Hieronder enkele impressies vanuit de groep...

CSA-boerin Jen Nold bezocht de beurs voor de eerste keer: *"De helde-re workshop rond irrigatie in een stampvolle tent gaat me zeker bijblijven! In de superdroge regio geven ze gedurende 30 minuten water, waarna ze een uur wachten en dan opnieuw 30 minuten water geven. Je moet dus een pauze inlassen dubbel zo lang als dat je water hebt gegeven."*

"Niet enkel de beurs zelf maar ook de kleine ontmoetingen en de gesprekken onderweg waren voor mij heel waardevol; zo had ik bijvoorbeeld een boeiend gesprek met iemand van een proefcentrum. De interactie tussen onderzoekers en telers is volgens mij heel belangrijk. Wat me ook wel opviel is dat er veel jonge mensen en veel vrouwen rondlopen op deze beurs, meer dan op een gangbare beurs, en dat werd nog eens bevestigd in de workshop ergonomie, waar dankzij de vrouwen meer en meer aandacht aan wordt gegeven!"

Onderzoeker Koen Willekens keek vooral naar de innovatieve machines, in voorbereiding op het project CIMAT waar hij aan meewerkt: *"Ik zag veel robotsystemen voor mechanische onkruidbestrijding, maar ook een aantal machines voor directzaai, zoals de nieuwe machine van Horsch, en systemen met camerasturing voor heel fijn schoffelwerk."*

Nederlands **biotuinbouwster Liesbeth Van Doorn** sloot graag aan bij het Belgische reisgezelschap: *"Ik zocht en vond een hand-precisiezaaimachientje van Terradonis dat ongeveer 400 euro kostte. Verder leerde ik wat bij over ziektes in abrikozen, die ik wil beginnen telen in Nederland, maar ook over kruidenteelt, over het verwerkingsproces en de geschikte rassen voor de productie van cider en over het beheersen van bloedluizen in de kippenstal met roofmijten."*

Ook **biomelkveehouders Els en Herman** genoten van de ontmoetingen, en waren vooral onder de indruk van de nieuwe koeienstal die in opbouw was op het domein van de landbouwschool waar de beurs georganiseerd werd. *"Ik heb de rondleiding zelfs twee keer gedaan! Zo mooi vond ik de houten constructie en de architectuur..."* aldus Els. *"De demonstraties met de robots trokken ook onze aandacht, maar vaak waren de machines te klein voor ons bedrijf, ofwel veel te groot."*

Als er innovaties te ontdekken zijn is **Stefan Muijtens, landbouwadviseur**, er steeds als de kippen bij: *"Deze keer zag ik een efficiënt systeem om kruiden te drogen, 'black block' genaamd, een soort container op zonne-energie, met dubbele wand waartussen de lucht opwarmt die vervolgens naar binnen gezogen wordt. Doordat de container lichtdicht is krijg je een beter bewaring van de kleur van de kruiden."*

Foto: vlnr: Jen Nold, Liesbeth Van Doorn en Jenny Neukermans

Maar uiteraard zag ik ook de nieuwe machines voor bodembewerking, zoals de cultivator van Horsch, waarbij de stand van de voetjes verstelbaar is, om 3 cm diep te werken, en de elektrische trekkers hou ik ook in de gaten.”

“Wat ik leuk vond aan deze beurs is dat je er robots en paarden naast elkaar ziet demonstreren... heel divers dus, en ook hoopvol om te zien dat bio echt leeft in Frankrijk!” zegt **Marleen Delanoy van het Departement Landbouw & Visserij**.

Joran Barbry van Inagro zag een super comfortabel wiedebed, de ‘Toutillo’, dat hij zeker wil demonstreren op de volgende Netwerkdag rond techniek: “Misschien niet zo handig om te draaien, maar dat moeten we zeker eens uittesten. De multifunctionele tool van Ponchon had dan weer een handig aandrijfsysteem waarbij de wielen apart konden aangedreven worden.”

Ook **bio akkerbouwer Karel Dewaele** was de firma Ponchon opgevalen: “Hun systeem voor cameraherkenning van onkruiden gecombineerd met de beweging ernaartoe is veelbelovend. Bovendien willen ze op hun wiedebed een eenvoudige manier van RTK GPS inbouwen, wat heel interessant is, want als het wiedebed automatisch gestuurd wordt kan je je zelf optimaal concentreren op het wiedebed.”

Wim Snyers van het Proefcentrum in Herent gebruikte zijn verbeelding en vond een machine om goudsbloemen te oogsten: “De ‘Combcut’ wordt normaal gebruikt om onkruid dat boven het was uit groeit te maaien, maar de borstels lijken mij ook handig om goudsbloemen te oogsten, aangezien de knoppen er tussendoor gaan, terwijl de bloemen zullen blijven hangen. Aangezien je goudsbloemen wekelijks moet oogsten zouden we dit graag mechaniseren.” Zijn collega **Sarah Fonteyn** ontdekte de optische zaadsorteerders, die sorteren op kleur, wat nuttig is om quinoa te verwerken, want consumenten willen blijkbaar quinoa in een eenvormige kleur. “**Handig voor ons quinoa project!**”

Luc Herreman van Proefcentrum Pamel is enthousiast over de ‘Geochamp’ hennepdoek, die bijvoorbeeld ingezet kan worden in de aardbeienteelt: “We willen af van de gewone antiworteldoek, omdat die niet ecologisch is. De dikste versie Geochamp (750 g/m²) lijkt me het meest geschikt, want die gaat een jaar mee.”

De lokaal geproduceerde Geochamp kon ook **Renske Petré van pcfruit** bekoren als alternatief van plastic en antiworteldoek in de aardbeienteelt. “Zeker ook in andere teelten kan Geochamp een interessant alternatief zijn. Uit de fruitboomgaard ter plaatste, kon meer gehaald worden. De contacten met andere proefstations, FibL, standhouders waren wel heel boeiend. Men is ook volop aan het experimen-

teren met drones die feromoonverwarring efficiënt plaatsen in hoogstammen. Een stralende zon met aangename standhouders, demo’s en een enthousiaste reisgroep, maakte van de beurs een groot succes.”

Bio wijnbouwer Wedat Horuz maakt zich een beetje zorgen over de kostprijs van alle nieuwe machines voor wijnbouw. “Voor een perceel van 1 ha zijn de meeste innovaties, zoals de drones en de TED-robot van Naïo, niet haalbaar om aan te kopen. Verder ben ik wel benieuwd naar de resistentie druivenrassen, maar de smaak blijft voor mij voorlopig het belangrijkste.”

De **Gentse bioboer Wim Michels (De Goedinge)** vond het zeker de moeite om eens uit de Vlaamse cocon te komen en te zien waar de rest van Europa mee bezig is. Hij is enthousiast over de elektrische trekker van Elatec: “De schoffels staan tussen de wielen, wat beter is dan ervoor, en de mogelijkheid om er RTK GPS op te zetten is ook erg interessant!”

Kris Van Wynsberghe, bio akkerbouwer in Wallonië, zag niet meteen een demonstratie die voor zijn bedrijf toepasbaar was, maar heeft vooral veel contacten gelegd: “Zo ontmoette ik een onderzoeker van FibL die me in contact gaat brengen met een expert in compostering, net waar ik naar op zoek was. Maar ook richting de afzet had ik een paar interessante ontmoetingen.”

Paul Verbeke van BioForum en Eveline Driesen van Bio Zoekt Boer zijn het eens: “De Fransen willen er volop voor gaan. De sectorontwikkeling in groenten en fruit wordt heel positief en enthousiast omarmd, terwijl ze er wel op een realistische manier mee omgaan. Wat de industriegroenten betreft zitten ze nu aan 23.000 ton per jaar in Frankrijk, en daar willen ze tegen 2025 70.000 ton van maken.” “Over het charter van Biocoop voor eerlijke handelspraktijken wil ik meer te weten komen, daar ga ik achteraan” aldus Paul.

Maar we kwamen niet enkel informatie halen in Valence; verschillende Vlaamse en Nederlandse deelnemers van onze delegatie gaven ook zelf een presentatie, waaronder Jenny Neukermans van PCG over biologische gewasbeschermingsmiddelen, Paul Verbeke van BioForum over mobiele slachthuizen, Marian Blom (Bionext) over het effect van de nieuwe wetgeving op de ontwikkeling van de biosector en Peter Keijzer (Louis Bolk) met Olga Scolten (WUR) over veredeling voor de bioteelt.

Alle presentaties van de lezingen en workshops staan online op de website van Tech&Bio. De volgende editie van de beurs gaat door in 2021.

Foto's: links: Toutillo, rechts: Ponchon

Contactpersoon: Carmen Landuyt

Tel: +32 (0)9 331 60 85

E-mail: carmen.landuyt@ccb.be